

פרוטוקול מס' 1/1

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד' י"ד חשוון תשט"ו - 10.11.54 - ג-08.30.

השתתפו: ט. אונג - היו"ר

ע. איכילוב

ב. מזביה

י. בר-יהודה

ד. בר-רב-האי

ס. בגין

ט. הלל

ז. ורהפטיג

ע. טיסון

ס. סנה

י. קליבנוב

ט. קסיט

ר. שרי

ח. רובין

בעדרו: ב. אבניאל

י. בדר

י. הררי

ת. טובי

י. כסה

ש. לורנץ

ח. שפירא

ב. שטון

א. תבורי

מוזמנים: פ. רוזן - סר המשפטים

א. ידין - המטבח ליועץ המשפטי

ט. פיאטובה - מתרגם לערבית.

סדר-היום: חוקי היסוד (הכנסת).

היו"ר ט. אונג: אני פותח את הישיבה ומברך את חברי הוועדה להתחלת העבודה. אני מקווה כי עבודתנו

במושב זה תהיה פורייה.

היה בדעתי להעמיד היום לדיון את תכנית

העבודה של הוועדה, אבל נתבקשתי על-ידי היועץ המשפטי לדחות זאת

לסבוע הבא, מפני שמשרד המשפטים רוצה להביא הצעות בענין זה.

כנוגע לוועדת המטבח לחוק הדיינים, עדין לא

קיבלתי את שמות החברים שהסיעות השונות, כך שאינני יכול עדין להודיע על הרכב ועדת המטבח.

1. חוקי יסוד (הכנסת).

היו"ר ט. אונג: בישיבה האחרונה שבה דנו בחוק זה בסוף חודש יולי, הגענו עד סעיף 10.

היו"ר ט. אונג:

ד.ט.

ועדת החוקה, חוק ומספט
10.11.54
חוקי יסוד (הכנסת).

סעיף 11.

הוחלט: לקבל את הסעיף ללא שינוי.

סעיף 12.

ט. בגין:
אנינו רואה הגיון בכך שהנשים יטפל בהטבעתם של 120 חברי הכנסת. אני מפיע שהנשים יזמין את זקן חברי הכנסת או את הצעיר בהם לנהל את הישיבה, ואותו חבר הכנסת יטביע את חברי הכנסת.

ד. בר-רב-האי:
אני מקבל את ההצעה הזאת. מוטב גם לקבוע שזה יהיה זקן חברי הכנסת אשר אנינו שר.

פ. רוזן:
מתעוררת שאלה אם חברי הכנסת האזורים "אני סתחייב", נטבעו כחוק מבונינה פורמאלית.

היו"ר ט. אונג:
הסלים "בישיבת הפתיחה" מיותרות.

ט. בגין:
בסעיף-קטן (ב) הסלים "יו"ר הישיבה יקרא באזניו את נוסח ההצהרה והוא יקום ויצהיר" - מיותרות.

ב. אונגיה:
בכל זאת כדאי להשאירן.

פ. רוזן:
צריך לענות על השאלה בפני מי שאחיר זקן חברי הכנסת.

א. ירין:
הוא אחד מחברי הכנסת.

הוחלט: 1. לקבל את הצעת ט. בגין בסעיף-קטן (א) האומרת כי ישיבת הכנסת תיפתח על-ידי הנשיא, אבל הוא יטסור את ניהול הישיבה אחרי הפתיחה לזקן חברי הכנסת הנוכחים.

2. לקבל את הצעת ד. בר-רב-האי בסעיף-קטן (א) האומרת להוסיף אחרי הסלים "על-ידי זקן חברי הכנסת הנוכחים" את הסלים "שאינו חבר הממשלה" (תיקון זה יוכנס גם בסעיף 11).

3. לקבל את סעיפים-קטנים (ב) ו-(ג) ללא שינוי.

סעיף 13.

ט. סנה:
חוק יסוד צריך לקבוע קודם כל שחברי הכנסת נהנים מחסינות. רק אח"כ יש לכתוב כי פרטי הדברים ייקבעו בחוקים.

י. בר-יהודה:

הוא הדין לגבי החלק הנבי של הסעיף: יש לכתוב
קודם כל כי חברי הכנסת מקבלים בכר.

פ. רונן:

אני מציע להפריד בסני טעימים נפרדים בין
ענין המכר וענין החסינות.

הוחלט:

1. לקבל את הצעת ס. טבה האומרת
לקבוע במשפט מיוחד שלחברי הכנסת
תהיה חסינות, ובמשפט נפרד -
מפרטי החסינות ייקבעו בחוק.

2. לקבל את הצעת י. בר-יהודה האומרת
כי חברי הכנסת יקבלו בכר, ובמשפט
מיוחד - שמפרטים ייקבעו בחוק.

3. לקבל את הצעת סר המשפטים האומרת
להפריד בין עניני החסינות והמכר
בסני טעימים נפרדים.

טעיף 14:

י. בר-יהודה:

אני מציע לכתוב: "בבירת סדינות-ישראל -
ירושלים".

א. ידיו:

אני רוצה להביע ספקות בנוגע לסליח: "יושב-
ראש הכנסת והסגניה". לא ברור אם פירוש הדבר
שכולם יחד צריכים להחליט על כך או שכל אחד בעצמו יכול לעשות זאת, ואם
יש רוב וטיעוס ביניהם, כדאי היה להגיד דברים מפורטים בענין זה.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע לכתוב: "יושב-ראש הכנסת". איך יו"ר
הכנסת עובד עם הסגנים שלו, זה ענין לתקנון
הכנסת, זה ענין של סדרי עבודת הכנסת.

י. בר-יהודה:

אני מציע: "יו"ר הכנסת עם הסגנים". כגון סדור
על האינטסטנציה. הייתי מסכים לכתוב "נשיאות",
אבל אני יודע שזה לא יתקבל. לכן אני מציע שההכרעה תהיה בידי מוסד
קולקטיבי ולא בידי מוסד בן איש אחד. ואם אין מוסיפים דבר בנוגע לאופן
קבלת ההחלטות, ברור שהן מקבלות כרגיל, ברוב פשוט.

ס. טבה:

אם דבר זה חל גם על הוועדות, זה מעורר קשיים
פרוצדוראליים.

י. בר-יהודה:

זאת אפשר להסדיר בתקנון.

ב. אונגיה:

"יו"ר והסגנים" זה אותו דבר כמו "היו"ר עם
הסגנים". בטרמינולוגיה שלנו "היו"ר והסגנים"
זה מוסד.

ד. שרי:

ישיבות כנסת מחוץ לירושלים יכולות להיות רק
בזמן בלתי רגיל, ואז אין ברור אם יו"ר הכנסת
יוכל להזמין את הסגנים. אין אבחנו צריכים לקבוע כגון את סדרי העבודה
של היו"ר והסגנים. מספיק לכתוב: "יו"ר הכנסת".

פ. רונן:

אני מציע לכתוב: "היו"ר, או בהעדרו - הזקן
מבין סגניו" או "הקשים מבין סגניו".

ב. אונזיה:

אני מקבל את הצעת שר המשפטים.

ד. בגין:

אני מציע להוסיף כי כינוס הכנסת אחוץ לירושלים יהיה מפורד "בתנאים סיוחדיים". הסיפא כפי שהיא טנוסוחת, בלי כל הגבלה, מבטלת את הרישא של הסעיף.

אשר לסמלה מי מחליט על כך, הייתי מציע לדחות את הדיון עד לאחר הדיון בסעיף 17, בו מדובר על בחירת היו"ר והסגנים, כי בדעתי להציע שם להכיר בטוסד של נטיאות.

פ. רוזן:

באם מח יוחלט בסעיף 17 להכיר בטוסד הנטיאות, יש להבדיל בין שני הטנבים. אני טוכן להוסיף את הטלים "בתנאים סיוחדיים", אבל אינני יודע מדוע יש להתנגד להצעתי.

י. בר-יהודה:

אם מוסיפים "בתנאים סיוחדיים", זה חל גם על כינוס ועדות הכנסת.

א. ירדן:

הייתי טטאיר זאת לתקנון.

הוחלט:

1. לקבל את הצעת ט. בגין האופרת כי כינוס הכנסת אחוץ לירושלים יוכל להיות בנטיבות סיוחדות.

2. לקבל את הצעת שר המשפטים האופרת כי בטקום הטלים "היו"ר והסגנים" יבואו הטלים "היו"ר, או בהעדרו - חזקן טבין סגניו". ("קסיש טבין סגניו").

סעיף 15

היו"ר ט. אונז:

כמו בסעיף 13 צריך גם כאן לקבוע קודם-כל שיש חסינות לבבין, ורק אח"כ - שהפרטים ייקבעו בחוק.

בחוק.

הוחלט:

לקבל את הצעת ט. אונז האופרת כי במטפט הראשון של הסעיף יקבע כי תהיה חסינות לבניי הכנסת, ובמטפט שני - שהפרטים ייקבעו בחוק הסיוחד.

סעיף 16

ד. בר-רב-האי:

הפירטום ברטומות יתן טקום לבג"צים. זה ענין פנימי של הכנסת איך היא טטדרת את עבודתה.

ז. ורהפטיג:

הסעיף דרוש רק בגלל הפירטום ברטומות. הציבור צריך לדעת על כך.

לא הייתי כותב "תקנון הכנסת" באופן טמטי, טאחר שבטום חוק לא נקבע כיצד מתקבל תקנון הכנסת. הייתי כותב: "סייקבעו בתקנון שנתקבל על-ידי הכנסת".

ב. מזניה:

אני מציע: "ייקבעו בתקנון הכנסת שייקבע על-ידה."

י. בר-יהודה:

אם יש אפשרות לפנות בענין זה לבג"צ, הפירטום ברשותו אינו משה. אני מאוד בעד פירטום התקנון.

א. ידיו:

אני מקבל את ניסוחו של חבר הכנסת בר-רב-האי בגד הפירטום. הייתי מציע לנסח את הסעיף כך: "סדרי העבודה של הכנסת יהיו לפי תקנון הכנסת שייקבע על-ידה".

ס. בגין:

אני מציע להכניס סעיף קצר דקלרטיבי האומר: "סדרי עבודתה של הכנסת שייקבעו על-ידה". ולאחר זאת: "במידה שהחוק לא קבע את סדרי עבודתה, שייקבעו על-ידי תקנון שייקבע על-ידי הכנסת".

י. בר-יהודה:

אני מציע: "הכנסת תקבע תקנון שיקבע את כל סדרי העבודה עד כמה שלא נתקבלו בחוק".

א. ידיו:

אולי: "סדרי העבודה של הכנסת, במידה שלא נקבעו בחוק, שייקבעו על ידי הכנסת בתקנון".

הוחלט:

1. לדחות את הצעת ז. ורהפטיג האומרת להסמיך את הסעיף כפי שהוא בתיקון זה: "תקנון הכנסת שייקבע על-ידה".
2. לקבל את הצעת ס. בגין האומרת להכניס סעיף מיוחד הקובע את העיקרון שסדרי עבודת הכנסת שייקבעו על-ידה, ולהוסיף שעיף מיוחד כי "סדרי העבודה של הכנסת, במידה שלא נקבעו בחוק, שייקבעו על-ידי הכנסת בתקנון".
3. לדחות את הצעת ד. בר-רב-האי האומרת למחוק את הסיפא של הסעיף בדבר פירטום ברשותו. הסתייגות לד. בר-רב-האי.

סעיף 17

ס. בגין:

אני מציע לנסח את הסעיף כך: "הכנסת תבחר בנשיאות הסורכת סיו"ר ומספר סגנים".

הוחלט:

1. לדחות את הצעת ס. בגין האומרת לנסח את הסעיף כך: "הכנסת תבחר בנשיאות הסורכת סיו"ר ומספר סגנים".
2. הסתייגות לט. בגין וי. בר-יהודה.
2. לקבל את הסעיף ללא שינוי.

סעיף 19.

ס. בגין: תיקון לטוב: במקום "שהכנסת תקבע" צריך לכתוב: "שהכנסת תקבעם".

ס. הלל: במקום "לחקור דברים" צריך לכתוב: "לחקור בדברים".

ס. בגין: הייתי מציע למחוק את המלים "לטמטור דו"ח עליהם". הוועדה לא תמטור דו"ח על הדברים שתקור ולא מסקנות. הייתי כותב בטמפט נפרד "ועדות החקירה תמטורנה דו"ח לכנסת על פעולתן או חקירתן", או מפילו סכנים זאת בטעיף-קטן (ג).
אני מציע למחוק בטעיף-קטן (ב) את המלים "טמטור להעניק".

י. בר-יהודה: בטעיף-קטן (א) אני מציע לכתוב: "לטמטור לכנסת דו"ח על תוצאות החקירה ומסקנותיה".

אני מקבל את הצעת ס. בגין למחוק את המלים "טמטור להעניק". אלה דברים פורמליים טמטורים לוועדה לפעול באופן יעיל. אשר להענקת סמכויות בוטפות על אלו שבפקודת ועדות החקירה, כלומר, סמכויות יוצאות מן הכלל, לגביהן צריך לאמר: "אם הכנסת תעניק אותן".

ד. בר-רב-המי: בראה לי שלא נאה להזכיר את פקודת ועדות החקירה, טמטראה ידוע, בחוק-יסוד של הכנסת. הייתי מעדיף להשאיר את קביעת הסמכויות של כל ועדה להחלטת הכנסת בדבר הקמת הוועדה.

חנן ר. ס. אונג: זה מסוכן.

ח. רובין: אני מציע להכניס את הוראות פקודת ועדות החקירה בענין זה, לחוק זה, גם אם זה פוגע באוטטטיקה.

אני מציע כי ועדת החקירה תיבחר בבחירות יחסיות בכנסת. מה בצע בוועדת חקירה הסורכת רק סחברי הקואליציה? אני טמטיר לרוב לקבוע את מספר חברי ועדת החקירה - בתנאי שלם יהיה פחות משבעה - אבל מאחר שנקבע הטמטור, ההרכב צריך להיות בהתאם ליחסי הכוחות בכנסת.
אני מציע לתת למיעוט זכות לתבוע הקמת ועדת חקירה. אני טמטור ל-25-20 חברים. דבר זה מקובל בארצות-הברית, נדמה לי - גם בצרפת, והיה מקובל בגרמניה הוייטריית. יש בזה הגיון, מאחר שהרוב בוועדת החקירה יהיה אותו רוב של הכנסת.

ס. בגין: אני טמטים שלא נאה להזכיר בחוק זה את פקודת ועדות החקירה. גם ההצעה שהכנסת תקבע את הדבר הייתי מציע לכתוב במקום "על-פי פקודת ועדות החקירה" - "על פי החוק".

ד. בר-רב-המי: אני טמטרה את הטמטרה-לב חברי הוועדה לכך שמתקנון הכנסת ישנו טעיף בענין ועדות חקירה.

ב. אונגיה: אני מציע למחוק את הטעיף. אפשר להטמטפ בכך שהענין טופיע בתקנון הכנסת.

ועדת החוקה, חוק וטמפט
10.11.54
חוקי-היסוד (הכנסת).

ב. מזניה:
הפליכת ועדות החקירה לכבשיר קבוע של מיעוט
היא דבר שמינו בא בחשבון וחורג מכל מסגרת
של חיים תקינים במדינה.

אשר להרכב ועלות החקירה, הצעת חבר הכנסת
רובין תחייב מטפול כזה אשר גם הסיעה הקטנה ביותר תהיה מיוצגת. אי-אפשר
לכתוב דבר שמיין יודעים מיד להגטימו.

היו"ר ס. מונט:
בסיים את הויכוח כשאלה זו בישיבה הבאה.

הישיבה ננעלה בשעה 10.30.